

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 18 marca 1924 r.

w przedmiocie ogłoszenia przepisów tymczasowych o kosztach sądowych.

Na zasadzie § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. № 16, poz. 154) ogłasza się tekst przepisów tymczasowych o kosztach sądowych z dnia 18 lipca 1917 roku (Dz. Urz. Dep. Spraw. 1917 r. № 1 poz. 7 dz. 1) w brzmieniu obecnie obowiązującym z uwzględnieniem zmian dokonanych:

- 1) dekretem z dnia 9 grudnia 1918 r. (Dz. P. P. P. № 20, poz. 57),
- 2) ustawą z dnia 17 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 32, poz. 194),
- 3) ustawą z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. № 106, poz. 770),
- 4) ustawą z dnia 17 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. № 59, poz. 417),
- 5) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. № 16, poz. 154).

Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski*

Załącznik do rozp. Min. Spraw.
z dnia 18 marca 1924 r. poz. 284.

PRZEPISY TYMCZASOWE O KOSZTACH SĄDOWYCH.**DZIAŁ I.****O kosztach sądowych w sprawach cywilnych.****Oddział I.****Przepisy ogólne.**

Art. 1. W miejsce odpowiednich artykułów rosyjskiej ustawy postępowania cywilnego (wyd. r. 1914 r.), a w szczególności w miejsce rozdziału XV księgi I (art. 200—201), działu IV księgi II (art. 839—890), art. 161⁶ w części dotyczącej wpisu sądowego i opłaty arkuszowej, art. 161¹², 1510 oraz art. 190 i 800 z wyjątkiem pierwszego ich ustępu — obowiązują przepisy następujące.

Art. 2. Koszta sądowe w sprawach cywilnych są:

- 1) wpis,
- 2) opłata od podań,

- 3) opłata od wezwań,
- 4) opłata kancelaryjna i
- 5) koszty postępowania w sprawie.

Art. 3. Opłaty stemplowe przy postępowaniu sądowym pobierane nie będą. Dokumenty składane przez strony w postępowaniu sądowym podlegać będą opłacie stemplowej tylko wówczas, gdyby tejsze opłacie podlegały i bez korzystania z nich w tym postępowaniu.

Art. 4. Nieuiszczenie kosztów sądowych pociągnie za sobą skutki przewidziane w ustawie postępowania cywilnego.

Oddział II.**O wpisie.**

Art. 5. Wpis jest dwojaki:

- 1) stosunkowy i
- 2) stały.

Art. 6. Wpis stosunkowy dzieli się na:

- 1) główny i
- 2) dodatkowy.

Art. 7. Wpis stosunkowy główny pobierany będzie:

- a) w ilości 30% od wartości: każdego powództwa głównego, powództwa wzajemnego, zawierającej samodzielne żądanie interwencji osób trzecich, opozycji przeciwko wyrokowi zaocznemu, podań o wykonanie wyroków zagranicznych i sporów wynikłych w postępowaniu działowym prowadzonym w drodze incydentalnej;
- b) w ilości 30% od skarg apelacyjnych;
- c) w ilości 30% od skarg o uchylenie wyroku (art. 185 i 792 u. p. c.).

Art. 8. Wpis stosunkowy główny w ilości odpowiadającej połowie wpisu określonego w art. 7 i 10 niniejszej ustawy, pobierany będzie od podań o nadanie aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161⁶ i 365¹ u. p. c.), od postępowania wykonawczego, od podań o nadanie klauzuli egzekucyjnej lub unieważnienie wyroku sądu polubownego, od wniosku petenta o unieważnienie tytułu przewidzianego w art. 7 ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. № 67, poz. 406), licząc od wartości nominalnej utraconych tytułów.

Art. 9. Wpis stosunkowy dodatkowy w ilości jednej czwartej wpisu głównego pobierany będzie od interwencji niezawierającej samodzielnego żądania, od przyznania do sprawy osób trzecich, tudzież od wszelkich skarg incydentalnych, z wyjątkiem ulegających opłacie wpisu stałego.

Art. 10. Jeżeli wartość powództwa lub jego części w chwili wytoczenia nie da się ściśle określić, lub wogóle oszacowaniu na pieniądze nie ulega, wpis główny od nieokreślonej części powództwa oznaczy początkowo w sądzie okręgowym przewodniczący sądu w ilości od 15 do 700 złotych, a w sądach pokoju sędzia w ilości do 15 złotych. **O oznaczeniu**

ilości przypadającego do uiszczenia wpisu sąd zawiadomi powoda, któremu służyć będzie prawo odwołania się do kompletu sądzącego w terminie 7-dniowym. Ostateczna suma przypadających od stron wpisów określona będzie przez sąd przy wydaniu decyzji lub wyroku, przyczem zaliczone będą pierwsiastkowo uiszczone wpisy.

Art. 11. Przy pobieraniu wpisów od opozycji przeciwko wyrokowi zaocznemu, od skargi apelacyjnej, od skarg o uchylenie wyroków i od skarg incydentalnych—za podstawę do obliczenia przyjętą będzie nie początkowa wartość powództwa, lecz wartość przedmiotu sporu.

Art. 12. Jeżeli przy obliczaniu suma wpisu głównego lub dodatkowego wypadnie w kwocie mniejszej niż 0,1 złotego należy tę kwotę zaokrąglić wzwyż do 0,1 złotego. Jeżeli przy obliczaniu wyniknie kwota wyrażona w dziesiątych i setnych częściach złotego, to setne części złotego wynoszące 5 lub więcej — zaokrągla się wzwyż do 1 dziesiątej; jeżeli wynoszą 4 lub mniej setnych — to się je pomija. Obliczeń, dalszych niż na setne części złotego nie dokonywa się.

Art. 13. Suma wpisu głównego lub dodatkowego w żadnym wypadku nie może wynosić mniej aniżeli 0,5 złotego w sądach pokoju; a 2 złote w sądach okręgowych. Od skarg zaś o uchylenie wyroku suma wpisu głównego, lub dodatkowego nie może wynosić mniej niż 5 złotych w sprawach, ulegających właściwości sądów pokoju i 20 złotych w sprawach, ulegających właściwości sądów okręgowych.

Art. 13¹. Za podział wyegzekwowanych sum (art. 1214 u. p. c.) potrącony będzie wpis stosunkowy w wysokości $\frac{1}{200}$ od ogólnej sumy, przypadającej do stosunkowego rozdziału pomiędzy wierzycieli.

Art. 14. Jeżeli przed wydaniem wyroku strony nie później niż na pierwszym posiedzeniu sądu zawrą układ pojednawczy, albo zgłoszą wniosek umorzenia nazawsze postępowania—będzie im zwrócona połowa wpisów, uiszczonych przez nie za tę instancję, w której zawarto układ pojednawczy, lub zgłoszony wniosek umorzenia postępowania. Również ulega zwrotowi połowa wpisu w razie odmowy nadania aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161⁹, art. 365¹ u. p. c.). Wpis od ewentualnego powództwa wzajemnego w razie oddalenia powództwa głównego i nierozpatrzenia wskutek tego powództwa wzajemnego ulega zwrotowi.

Art. 15. Wpis stały pobierany będzie:

- 1) w ilości 10 złotych;
 - od działów prowadzonych w drodze incydentalnej, od zatwierdzenia testamentów (art. 1050 i nast. 1 cz. X t. ros. zb. pr.),
 - od zatwierdzenia praw do spadku (art. 1408 u. p. c. art. 1239 i nast. 1 cz. X tom ros. zb. pr.),
 - od przyznania prawa własności na zasadzie przedawnienia (art. 533, 1 cz. X tom ros. zb. pr.),
 - od wykupu majątków rodowych (art. 1346 i nast. 1 cz. X tom ros. zb. pr., art. 1438 u. p. c.),
 - od podań o zatwierdzenie lub unieważnienie licytacji nieruchomości;

2) w ilości 2 złotych,

od każdego podania rozpoczynającego postępowanie sądowe nie podlegającego opłacie wpisu stosunkowego, lub opłacie wpisu stałego w ilości wyższej—w sprawach, należących do właściwości sądów okręgowych,

od rozciągnięcia nadzoru celem uniknięcia upadłości, od podań, wymienionych w art. 1 i 12 ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. № 67 poz. 406) i

od sprzeciwów osób trzecich, przewidzianych w art. 15 tejże ustawy;

3) w ilości 1 złotego,

od każdego podania, rozpoczynającego postępowanie sądowe nie podlegającego opłacie wpisu stosunkowego, lub opłacie wpisu stałego w ilości wyższej—w sprawach, należących do właściwości sądów pokoju.

Skargi członków rad rodzinnych na decyzję tych rad wolne będą od opłaty.

Art. 16. Wpis stały w tej samej ilości (10 złotych, 2 złotych i 1 złotego) pobierany będzie od skarg incydentalnych w przedmiotach wymienionych w poprzednim (15) artykule, a od skarg o uchylenie wyroków w tychże przedmiotach wpis wynosić będzie najmniej 5 złotych.

Art. 16¹. Od wnoszonych do Sądu Najwyższego skarg o uchylenie orzeczeń władz administracyjnych (*Główna Komisja Ziemska i in.*) pobierany będzie wpis w ilości 500 marek, o ile nie należałby się wyższy wpis na mocy art. 7.

W razie opłacenia wpisu od skarg o uchylenie wyroków, decyzji ostatecznych sądów, albo orzeczeń władz administracyjnych — ma odpowiednie zastosowanie art. 756 u. p. c.

Art. 17. Wpisy opłacane będą przy złożeniu podania rozpoczynającego postępowanie, stanowiące podstawę do pobrania wpisu, oprócz wydatków przewidzianych w art. 10 niniejszej ustawy.

Art. 18. W razie zwrotu podania lub skargi (art. 53, 54¹, 54², 164², 266, 267, 269, 270, 755, 756 i 801 u. p. c.) już po opłaceniu wpisu, lub w razie opłacenia wpisu w sumie większej niż należało, oraz w razie cofnięcia przez stronę podania lub skargi przed nadaniem im biegu — wnoszący podanie lub skargę będzie miał na żądanie zwrócony cały wpis, względnie jego nadwyżkę. Oprócz powyższych wypadków oraz wypadku, przewidzianego w art. 14, wpisy zwrotowi nie ulegają.

Art. 19. Jeżeli po zwróceniu podania lub skargi, lecz przed zwrotem wpisu, wniesione będą powtórnie w tym samym przedmiocie podanie lub skarga, zaliczony zostanie co do nich wpis pierwotnie wpłacony.

Oddział III.

O opłacie od podań.

Art. 20. Od wszelkich podań, wnoszonych do sądów wszystkich instancji, tudzież do urzędników sądowych, oprócz podań podlegających opłacie wpisu stosunkowego lub stałego, pobierana będzie opłata:

- a) w sprawach podlegających właściwości sądów pokoju, w ilości 0,2 złotego,
- b) w sprawach podlegających właściwości sądów okręgowych — 0,5 złotego.

Oddział III-a.

O opłacie od wezwań.

Art. 20¹. Od każdego wezwania sądowego, dokonanego na żądanie stron zarówno w sądach pokoju, jak i w sądach wyższych, z wyjątkiem wypadku, wskazanego w art. 307 i 308 u. p. c., oraz wypadku, kiedy strona zrzekła się doręczenia sobie wezwania, pobierana będzie opłata na rzecz Skarbu w wysokości równającej się każdemu opłacie pocztowej za list polecony najniższej wagi, *jak obecnie 25 mk.*

Rozporządzenie określi sposób użycia sum, uzyskanych z tych opłat.

Oddział IV.

O opłacie kancelaryjnej.

Art. 21. Od wszelkiego rodzaju dokumentów wydanych stronom na ich żądanie przez sądy i urzędników sądowych (prócz notariuszów), od tytułów wykonawczych, odpisów, zaświadczeń i t. p., pobierana będzie opłata kancelaryjna: w sprawach podlegających właściwości sądów pokoju po 0,5 złotego, a w sprawach podlegających właściwości sądów okręgowych po 1 złotym od każdej strony arkusza, licząc każde 25 wierszy za stronę. Każda rozpoczęta strona liczy się za całą. Od tytułów wykonawczych i dokumentów wydawanych przez pisarzy hipotecznych opłata powyższą liczy się najmniej, jak za cały arkusz.

Oddział V.

O kosztach postępowania w sprawie.

Art. 22. Na wydrukowanie ogłoszeń w wypadkach przez prawo przewidzianych, strona obowiązana będzie złożyć odpowiednią sumę, oraz opłatę na przesłanie tej sumy do miejsca przeznaczenia.

Art. 23. Sędziowie i inni urzędnicy sądowi delegowani poza miejscowość, w której urzędują celem dokonania rewizji sądowej, przesłuchania świadków i innych czynności, będą mieli zwrócone koszta podróży w obie strony i wyplacone diety według norm, wskazanych w „Przepisach tymczasowych o wynagrodzeniu urzędników wymiaru sprawiedliwości”.

Art. 24. Wynagrodzenie biegłych wyznaczone będzie na ich żądanie przez sąd stosownie do przepisów, zawartych w art. 529 i 530 ust. post. cyw., niezależnie od kosztów sporządzenia ekspertyzy.

Art. 25. Wynagrodzenie świadków za oderwanie ich od zajęć wyznaczone będzie według zasad, wskazanych w art. 407 i 408 u. p. c. w ilości od 0,5 do 10 złotych za każdą dobę.

Art. 26. Duchowni wszelkich wyznań wzywani przez sąd w celu odebrania przysięgi, niezależnie od tego czy przysięga doszła do skutku, otrzymują za stawiennictwo wynagrodzenie w wysokości we-

dług uznania sądu, nie może jednak ono przewyższać 1 złotego od każdej sprawy.

Art. 27. Biegli, świadkowie i duchowni wzywani poza obręb miejscowości, w której zamieszkują, oprócz wynagrodzenia, w poprzednich (24, 25 i 26) artykułach zapewnionego, mają prawo do zwrotu kosztów podróży w wysokości określonej przez sąd.

Art. 28. Koszta postępowania powinny być złożone z góry w całości, lub jeśli nie będzie można ściślej ich określić — pod postacią oznaczonej przez sąd zaliczki, przez tę stronę, na żądanie której sprawdzenie dowodów zarządzone zostało. Jeżeli zaś sprawdzenie to sąd nakaze z urzędu lub na żądanie obu stron, wówczas należną kwotę powinny złożyć obie strony po połowie.

Art. 29. Wynagrodzenie komorników i woźnych sądowych wyznaczone będzie według specjalnej taksy.

Art. 30. Wynagrodzenie dla strony wygrywającej od strony przegrywającej za prowadzenie sprawy oznaczone będzie w ilości przewidzianej w taksie dla adwokatów. O ile jednak strona nie będzie miała w sądzie adwokata, służyć jej będzie prawo do połowy tego wynagrodzenia.

Oddział VI.

O zwrocie kosztów sądowych.

Art. 31. Strona przegrywająca obowiązana będzie na żądanie strony wygrywającej zwrócić jej wszystkie koszta sądowe i prócz tego wynagrodzić ją za prowadzenie sprawy (art. 30).

Art. 32. W razie umorzenia sprawy: a) przez sąd z urzędu w wypadkach przewidzianych w ust. 4 i 5 art. 53 i ust. 1 i 2 art. 584 ust. post. cyw., b) na żądanie pozwanego w wypadkach przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 art. 69 i ust. 1, 2 i 3 art. 571 ust. post. cyw. i c) wskutek zrzeczenia się przez powoda powództwa — powód obowiązany będzie na żądanie pozwanego zwrócić mu koszta sądowe i wynagrodzić go za prowadzenie sprawy w stosunku jednej czwartej części wynagrodzenia bądź za pierwszą instancję, jeżeli sprawa umorzona będzie w tej instancji, bądź za dwie instancje, jeżeli sprawę umorzy instancja apelacyjna, lub jeżeli instancja ta zatwierdzi umarzającą decyzję pierwszej instancji. W razie umorzenia postępowania drugiej instancji, wskutek zrzeczenia się przez stronę skargi apelacyjnej, apelujący obowiązany będzie na żądanie strony przeciwnej, niezależnie, od kosztów i wynagrodzenia przyśędzonych za pierwszą instancję, zwrócić jej koszta sądowe drugiej instancji i wynagrodzić ją za prowadzenie sprawy w stosunku jednej czwartej części wynagrodzenia za drugą instancję.

Art. 33. Jeśli wyrok zapadnie w części na korzyść jednej, a w części na korzyść drugiej strony, sąd orzecze stosownie do uwzględnionych i odrzuconych żądań, czy która z nich i w jakim stopniu ma prawo do wynagrodzenia za koszta sądowe.

Art. 34. Wynagrodzenie za koszta sądowe w sprawie, do której kilka osób wpływa, określone

będzie przez sąd odpowiednio do tego, czego która z nich żądała, lub przeciwko czemu spór czyniła.

DZIAŁ II.

6. O opłatach w postępowaniu hipotecznym.

Art. 35. Od każdej projektowanej do wykazu hipotecznego treści pobierana będzie opłata hipoteczna stała lub stosunkowa.

Art. 36. Od treści projektowanych do wykazu hipotecznego, których wartość pieniężna nie da się oznaczyć, jak również od treści, dotyczących ostrzeżeń i wykreśleń, pobierana będzie opłata stała w ilości 2 złotych.

Art. 37. Od treści, w których jest oznaczona, lub da się oznaczyć wartość pieniężna—pobierana będzie opłata stosunkowa w ilości trzech czwartych procentu od wartości. Rozporządzenie określi sposób oznaczenia wartości.

Jednakże treść, której przedmiotem jest odpłatne przeniesienie własności, nieruchomości między żyjącymi, podlega jedynie opłacie stałej określonej w art. 36.

Art. 38. Jeśli treść podlegająca opłacie stosunkowej projektuje się do kilku miejsc tego samego wykazu hipotecznego, lub nawet do różnych wykazów hipotecznycy — pobierane będą od niej opłaty: stosunkowa raz jeden, a pozatem stała.

Art. 39. Opłata stosunkowa nie może wynosić mniej aniżeli 2 złote; wogóle zaś, jeżeli przy obliczeniu suma opłaty wypadnie w ułamkach złotych, należy stosować zasady obliczania wyluszczone w art. 12.

Art. 40. Opłata hipoteczna od skarg apelacyjnych na decyzje wydziałów hipotecznycy przy sądach pokoju wynosić będzie 3 złote, — przy sądach zaś okręgowycy 10 złotych, a od skarg o uchylenie wyroków: w pierwszym wypadku 10 złotych, a w drugim 25 złotych.

Art. 41. Od wszelkiczy dokumentów, wydawanych przez pisarzów hipotecznycy (kopji, świadectw z wykazów i ksiąg hipotecznycy i t. p.) opłaty stemplowe pobierane nie będą; dokumenty te podlegać będą opłacie kancelaryjnej, ustanowionej w art. 21 niniejszej ustawy.

Art. 42. Opłaty od treści, stosunkowe i stałe, pobierać będzie projektujący treść notariusz lub pisarz hipoteczny (art. 19 ust. hip. 1818 r.), a opłaty kancelaryjne i opłatę od skarg na decyzje wydziałów hipotecznycy — pisarz hipoteczny, z obowiązkiem przelewania tych opłat do właściwych kas sądowycy.

DZIAŁ III.

O wyjątkach od przepisów o kosztach sądowycy w sprawach cywilnych i o opłatach w postępowaniu hipotecznym.

Art. 43. Instytucje państwowe są wolne od uiszczenia wszelkiczy kosztów sądowycy i opłat, wyższy koszty postępowania w sprawie.

Jeżeli sprawa rozstrzygnięta została na korzyść wspomnianycy instytucji, wtenczas niezapłacone przez nie koszty i opłaty, a w tej liczbie wpisy, opłaty od podań, wezwań, opłaty kancelaryjne i inne ściągnięte będą z polecenia sądu od strony, która sprawę przegrała.

W razie przegrania procesu przez pomienione instytucje mają zastosowanie art. 31 — 34.

Art. 44. Od wszelkiczy kosztów sądowycy i opłat hipotecznycy wolne są osoby, którym prawo ubogich przez decyzję sądu przyznane zostało. Skargi na decyzje odmawiające przyznania prawa ubogich są dopuszczalne.

Art. 45. Osoby, występujące w roli powoda na zasadzie przepisów o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków, jak również na zasadzie przepisów o wynagrodzeniu robotników i pracowników, poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków, oraz członków ich rodzin, w przedsiębiorstwach fabrycznych i górniczych i na zasadzie przepisów o wynagrodzeniu poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków pracowników, majstrów i robotników na drogach żelaznych a także członków ich rodzin, — korzystają z prawa ubogich bez potrzeby przyznania im tego prawa przez sąd.

Art. 46. Osoba, chcąc wyjednać w sprawie prawo ubogich, winna złożyć sądowi, w którym sprawa już się toczy lub toczyć się ma, zaświadczenie właściwej władzy gminnej, policyjnej lub swej zwierzchności służbowej, iż nie posiada środków na prowadzenie sprawy. Zaświadczenie powinno obejmować dokładne dane o jej majątku, dochodach i położeniu rodzinnem. Sądy pokoju mogą przyznawać prawo ubogich i bez takich zaświadczeń.

Art. 47. Sąd może odmówić przyznania prawa ubogich, jeśli żądanie, stanowiące przedmiot sprawy, dla której prawo ma być przyznane, będzie jawnie bezzasadne.

Art. 48. Winny podania nierzetelnych wiadomości co do swego stanu majątkowego ulegnie karze przewidzianej w art. 161 kod. kar. z r. 1903; winny zaś wydania nierzetelnego w tej mierze świadectwa ulegnie karze przewidzianej w art. 667 tegoż kodeksu.

Art. 49. Całe postępowanie o uzyskanie prawa ubogich wolne jest od wszelkiczy kosztów sądowycy, a podanie o wydaniu zaświadczeń, wymienionych w art. 46, jak również same zaświadczenia wolne są od opłat stemplowycy.

Art. 50. Prawo ubogich służyć będzie do tej tylko sprawy, w której zostało przyznane i tylko do czasu, dopóki zmiana w stanie majątkowym osoby, której to prawo przyznane zostało, nie umożliwi jej uiszczenia kosztów.

Art. 51. Za stronę, która korzysta z prawa ubogich, koszt postępowania w sprawie (art. 22 — 29), pokryte będą z funduszków *Królestwa Polskiego* Zarządu wymiaru sprawiedliwości.

Art. 52. Przy rozstrzygnięciu sprawy na korzyść strony, której zostało przyznane prawo ubogich, pokryte za nią koszty postępowania w sprawie, jak również niezapłacone przez nią wpisy, opłaty od podań, wezwań, tudzież opłaty kancelaryjne i hipoteczne — ściągnięte będą z polecenia sądu albo z majątku stronie tej przysądzonego, albo od strony, która sprawę przegrała.

Art. 53. Przyznanie stronie prawa ubogich nie zwalnia jej od obowiązku zwrócenia kosztów sądowych stronie wygrywającej.

DZIAŁ IV.

O opłatach w postępowaniu upadłościowym.

Art. 54. Opłaty w postępowaniu upadłościowym są:

- 1) wpis stały,
- 2) opłata stosunkowa i
- 3) opłata kancelaryjna.

Zadne inne opłaty w postępowaniu upadłościowym pobierane nie będą.

Art. 55. Wpis stały pobierany będzie:

- a) w ilości 10 złotych,
 - od podań wierzycieli o ogłoszenie upadłości,
 - od opozycji wierzycieli przeciw wyrokowi ogłaszającemu upadłość,
 - od wszelkich skarg, zakładanych przez wierzycieli do wyższych instancji;
- b) w ilości 100 złotych,
 - od żądania przywrócenia do czci kupieckiej (art. 604 kod. handl.).

Art. 56. Opłata stosunkowa potrącana będzie przez zarząd masy w ilości 1% od ogólnej sumy, przypadającej do podziału pomiędzy wierzycieli według każdego planu działowego (art. 558 i 561 Kod. Handl.) i przelewana będzie do kasy sądowej.

Art. 57. W razie zawarcia układu pomiędzy upadłym i wierzycielami (art. 519 i nast. kod. handl.) opłata stosunkowa pobierana będzie w tej samej ilości od sumy, która ma być wypłacona na mocy układu sprawdzonym wierzycielom. W tym wypadku opłata stosunkowa ściągnięta będzie z polecenia sądu od upadłego po zatwierdzeniu układu. Majątek, księgi, papiery i rzeczy upadłego (art. 525 Kod. Handl.) będą mu wydane dopiero po uiszczeniu tej opłaty.

Art. 58. Opłata kancelaryjna pobierana będzie w postępowaniu upadłościowym według zasad wyliczonych w art. 21 niniejszej ustawy. Upadły jednak wolny jest od tej opłaty.

Art. 59. Przepisy art. 3, 4, 17, 18, 20 i 39 niniejszej ustawy mają zastosowanie i przy opłatach w postępowaniu upadłościowym.

DZIAŁ V.

O opłatach w sprawach karnych.

Art. 60. Wyrok skazujący w sprawie karnej pociąga za sobą obowiązek uiszczenia przez każdego skazanego opłaty sądowej, w zależności od wymierzonej mu kary według przepisów następujących.

Art. 61. Skazany w pierwszej instancji obowiązany będzie, tytułem kosztów sądowych, uiszczyć w razie skazania na karę pozbawienia wolności na termin nie dłuższy niż:

1 miesiąc	5 złotych
3 "	10 "
6 "	20 "
1 rok	40 "
2 lata	80 "
4 "	160 "
6 "	320 "

w razie skazania na karę cięższą — 600 złotych.

Art. 62. Skazany w pierwszej instancji na grzywnę, względnie karę pieniężną, obowiązany będzie, tytułem tychże kosztów sądowych uiszczyć 10% od kwoty wymierzonej mu grzywny, względnie kary pieniężnej względnie od obu tych kwot; w każdym razie nie mniej aniżeli 0,5 złotego.

Art. 63. Jeśli skazanie na grzywnę, względnie karę pieniężną, nastąpi łącznie z karą pozbawienia wolności, pobrane będą obie przewidziane w poprzednich artykułach (61 i 62) opłaty.

Art. 64. Jeśli orzeczona zostanie grzywna, a kara pozbawienia wolności wyznaczona zostanie tylko na wypadek niemożności ściągnięcia tejże — opłata pobrana będzie według art. 62 od grzywny.

Art. 64¹. Skazanym jednym lub kilkoma wyrokami na zasadzie przepisów o zbiegu przestępstw wymierzona będzie opłata stosownie do kary łącznie orzeczonej, przyczem ewentualnie uiszczone opłaty sądowe zaliczone będą na poczet opłaty na tej zasadzie przeczonej.

Art. 65. Za instancję apelacyjną pobierana będzie połowa opłaty należnej za pierwszą instancję, opłaty zaś w Sądzie Najwyższym, jako w sądzie III-ej instancji, pobierane będą w takiej samej wysokości, jak przewidziane dla pierwszej instancji. Sądy wyższych instancji, w razie zmiany wyroków sądów niższych, określać będą opłaty za całe postępowanie, według zasad wyżej wyliczonych.

Art. 66. Wysokość przypadającej od skazanego opłaty sądowej oznaczać będzie sąd w wyroku skazującym. Opłata ściągana będzie z polecenia sądu z majątku skazanego.

Art. 67. W sprawach z prywatnego oskarżenia, w razie wyroku niewinniającego, opłatę sądową w ilości 3 złotych do 100 złotych w pierwszej instancji obowiązany będzie uiszczyć oskarżyciel prywatny. W tym wypadku mają również zastosowanie art. 65 i 66.

Art. 67¹. Od powództw cywilnych wytaczanych w sprawach karnych pobiera się wpis ogólny w ilości w art. 7 wskazanej; wpis ten opłaca się przy wejściu sprawy do sądu wyrokującego; samo zameldowanie powództwa cywilnego w postępowaniu wstępnym, choćby nawet połączone z jego zabezpieczeniem, nie pociąga jeszcze za sobą obowiązku uiszczenia wpisu. Przy pobieraniu wpisu mają zastosowanie art. 43—52.

Art. 68. Sąd może w wyroku zwolnić skazanego lub oskarżyciela prywatnego od opłaty, jeśli uzna, że uiszczenie jej będzie dla nich zbyt uciążliwe.

Art. 69. Koszty w sprawach karnych (wynagrodzenie świadków, biegłych, koszty ekspertyzy, ogłoszeń i t. p.) obliczane i ściągane będą według zasad, przewidzianych w odpowiednich artykułach ustawy postępowania karnego. Przepis art. 26 stosowany będzie także w postępowaniu karnem.

Art. 69¹. Za odpisy wyroków, protokółów i t. p. wydawane powodom cywilnym i oskarżycielom prywatnym, winny być uiszczone opłaty kancelaryjne przewidziane w art. 21.

DZIAŁ VI.

O przeznaczeniu kosztów sądowych w sprawach cywilnych oraz opłat w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym i w sprawach karnych.

Art. 70. Wszystkie koszty sądowe w sprawach, oprócz kosztów postępowania w sprawie, oraz opłaty w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym i w sprawach karnych stanowią dochód *Król. Polskiego Zarządu wymiaru sprawiedliwości*.

Art. 71. Opłaty składane na wydrukowanie ogłoszeń (art. 22) sądy przesyłają wraz z ogłoszeniami do redakcji wyznaczonych w tym celu wydawnictw.

Art. 72. Pieniądze składane na delegację sędziów i urzędników sądowych, lub na wezwanie i wynagrodzenie świadków, biegłych i duchownych (art. 23—27), wypłacane będą przez sąd według przeznaczenia.

Art. 73. Pozostałość złożonych przez strony pieniędzy będzie im na żądanie zwracana.

DZIAŁ VII.

O opłatach w sprawach ogólnych.

Art. 74. Do opłat od podań i świadectw urzędowych we wszystkich sprawach nieobjętych Przepisami tymczasowemi o kosztach sądowych, stosowane będą przepisy, wskazane w *dekrecie z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz. P. P. P. Nr. 14 poz. 145) z uwzględnieniem art. 10 ustawy z 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 498)*.

Przepisy przechodnie.

§ 1. W sprawach, które się rozpoczęły we wszelkich sądach rosyjskich, obywatelskich i okupacyjnych, opłaty pobierane będą według zasad niniejszej ustawy dopiero od czynności, wynikłych po przejściu tych spraw przez sądy polskie.

§ 2. Jednakże w sprawach, w c. n. okupacyjnych sądach okręgowych, należy przed przystąpieniem do dalszego rozpoznawania tych spraw przez sądy polskie, pobrać różnicę pomiędzy sumą opłat, jakaby się w danej sprawie należała według zasad niniejszej ustawy, a sumą pobraną przez c. n. sądy okupacyjne. Gdyby zaś przez te sądy było pobrane opłat więcej, niż się według niniejszej ustawy należy, przewyżka zaliczy się na dalsze koszty, w żadnym jednak wypadku nie będzie zwracana przez sądy polskie.

§ 3. Od wydawanych przez sądy polskie odpisów nakazów płatniczych z klauzulą egzekucyjną w sprawach, w których ukończone zostało postępowanie napominawcze w sądach c. n. okupacyjnych, opłaty sądowe obliczone być winny według zasad, wskazanych w art. 8 niniejszej ustawy i z zaliczeniem opłat, pobranych przez sądy niemieckie.

§ 4. Do czasu opracowania specjalnych przepisów, opłaty za wciągnięcie do rejestru firmowego pobierane będą na rzecz *Królewsko-Polskiego Zarządu wymiaru sprawiedliwości według norm, które dotychczas obowiązywały w sądach okupacyjnych*.

§ 5. Przy stosowaniu niniejszej ustawy na terenie okupacji austriacko-węgierskiej stosunek wartości marki do wartości korony będzie określany na dany przeciąg czasu przez rozporządzenie Dyrektora Departamentu Sprawiedliwości.